

طرح پیشنهادی

توسعه صنعت زنبورداری، برندسازی و عرضه اینترنتی محصولات زنبور عسل

ایده‌ای از

سید سعید حسینی

بنیان‌گذار استارت‌آپ دانشجویی هورامان‌هانی | دانشجوی دکتری تاریخ و تمدن ملل اسلامی در دانشگاه تهران

الف | در زمینه ایجاد اشتغال جایگزین و پایدار برای کولبران، تنها ایده‌ها و طرح‌هایی کارایی و اثربخشی خواهند داشت که با شرایط جغرافیایی، ساختار فرهنگی و نحوه زیست مردم در مناطق کردنشین غرب کشور هم‌خوانی داشته باشند. با در نظر گرفتن این پارامترهای تعیین‌کننده و ملاحظه سطح توانایی کولبران و ظرفیت‌های مناطق کردنشین، طرح «توسعه صنعت زنبورداری، برندسازی و عرضه اینترنتی محصولات زنبور عسل» پیشنهاد می‌شود.

ب | غالب مناطق کردنشین در غرب کشور کوهستانی هستند. بخش عمده‌ای از این کوهستان‌ها دارای ویژگی‌های مناسب برای گسترش صنعت زنبورداری هستند؛ این ویژگی‌ها از جمله شامل آب‌وهوای خنک، منابع آبی کافی، مراتع غنی، پوشش گیاهی مناسب و شهدزا برای زنبور عسل می‌شود. نتیجه آن که این مناطق برای توسعه زنبورداری بسیار مناسب هستند.

ج | زنبورداری از جمله مشاغلی است که با سرمایه اولیه کم‌تر (به نسبت بیشتر مشاغل بومی) راه‌اندازی می‌شود، سوددهی مناسب و نسبتاً زود هنگامی دارد، قابلیت انتخاب به عنوان شغل دوم و نیز یک حرفه تمام‌وقت و تخصصی را دارد، یادگیری آن معمولاً نیازمند دوره‌های تخصصی پیچیده‌ای نیست و با گذراندن برخی دوره‌های معمولی اداری چون جهاد کشاورزی یا حتی به روش خودخوان نیز، می‌توان در آن به دانش و مهارت رسید. نتیجه آن که قشر آسیب‌پذیر و کم‌توان کولبر نیز می‌تواند این شغل را انتخاب و راه‌اندازی کند، و در کنار شغل بومی دیگر خود یا به عنوان یک حرفه تخصصی، در آن مشغول به فعالیت شود.

د | بر خلاف تصور اولیه عموم جامعه که تنها خروجی تولیدی صنعت زنبورداری را عسل می‌دانند، محصولات جانبی

دیگری چون ژل رویال، گرده گل، بره موم و زهر زنبور عسل نیز در این صنعت تولید می‌شوند. این محصولات و فرآورده‌های جانبی بسیار ارزشمند و ارزآور هستند و در صورتی که بسترهای مورد نیاز فراهم باشند، تولید آن‌ها به درآمدزایی بیشتر زنبورداران کمک شایانی می‌کند. علاوه بر بسترهای حمایتی در آموزش مناسب زنبورداران، کارگاه یا واحدهای بسته‌بندی و فرآوری این محصولات نیز، از جمله ضروریات اولیه برای تحقق این مسأله هستند. بنابراین با فراهم آوردن امکانات آموزشی و واحدهای بسته‌بندی مناسب، می‌توان سطح درآمدزایی زنبورداران را با عرضه شکل‌تر محصولات تولیدی آن‌ها، به شکل قابل توجهی افزایش داد.

ه | شیوه فعلی عرضه عسل به بازار غالباً به گونه‌ای است که در نهایت به ضرر زنبورداران تمام می‌شود. این مسأله به دلیل حضور عمده دلان و تقلب‌کاران است که در نتیجه آن، عمده سود بازار عاید دلان می‌شود. به دلیل فعالیت تقلب‌کاران نیز، اعتماد عمومی جامعه نسبت به محصول ارگانیک و باکیفیت، و نیز تعامل مشتریان با زنبورداران، کاهش یافته است. فراهم آمدن بستری که این دو معضل را حل کند، مطمئناً باعث رونق کار زنبورداران می‌شود. یکی از راه‌های اساسی برای حل این مسأله، برندسازی است؛ به گونه‌ای که عسل طبیعی و محصولات جانبی زنبورداران تجمیع و تحت عنوان برندهای معتبر به بازار عرضه شوند. بنابراین برندسازی تولیدات زنبورداران از جانب یک نهاد اعم از تعاونی، کارخانه یا حتی یک کسب‌وکار نوپای هدفمند، می‌تواند موجب سامان‌دهی و بهبود وضعیت مالی و درآمدزایی زنبورداران شود.

و | با در نظر گرفتن نکات پیش‌گفته، پیشنهاد می‌شود کسب‌وکاری راه‌اندازی شود که با فراهم کردن بسترهای لازم، ضمن توسعه زنبورداری در مناطق کردنشین و حل مشکلات این صنعت، بهره‌وری و اثربخشی آن را افزایش دهد و در فرآیند توسعه پایدار این مناطق سهیم باشد. استارت‌آپ دانشجویی هورامان‌هانی کسب‌وکاری نوپاست که به تازگی فعالیت‌های خود را در این زمینه آغاز کرده است. بنیان‌گذاران این استارت‌آپ با راه‌اندازی وب‌سایتی جامع، در تلاش‌اند محتوای علمی و آموزشی لازم را عمدتاً به صورت رایگان برای زنبورداران فراهم کنند. به این منظور فایل‌های متنی و ویدیویی جذاب، علمی و ساده‌فهم را در اختیار علاقه‌مندان به این صنعت قرار می‌دهند و در تلاش‌اند برخی منابع معتبر خارجی را نیز ترجمه و منتشر کنند. آن‌ها همچنین برند هورامان‌هانی را برای عرضه «عسل طبیعی و باکیفیت کوهستان‌های هورامان در کردستان» در نظر گرفته‌اند و می‌توانند عسل تولیدی همکاران خود را نیز در قالب این مجموعه و به صورت فروش اینترنتی عرضه کنند. علاوه بر فراهم کردن بسترهای آموزشی و برندینگ، استارت‌آپ هورامان‌هانی در تلاش است نسبت به توسعه خدمات خود از طریق راه‌اندازی ایستگاه تولید ملکه زنبور عسل، زنبورستان هوشمند و واحد بسته‌بندی اقدام کند.

با توجه به آن‌که موفقیت استارت‌آپ دانشجویی هورامان‌هانی در این زمینه، موجب فراهم آمدن بسترهای توسعه زنبورداری در مناطق کردنشین با تمرکز بر هورامان در کردستان می‌شود، پیشنهاد می‌شود نسبت به تأمین بخشی از سرمایه‌های مورد نیاز این استارت‌آپ اقدام شود.